

Biodiversiteit benutten om wilde bijen in de boomgaard te stimuleren

Probleem

Een goede bestuiving is essentieel in de fruitteelt. Door de veranderende klimaatomstandigheden komen ongunstige weersomstandigheden tijdens de bloei vaker voor. Een mix van verschillende bestuivers is belangrijk.

Oplossing

De wilde bijen *Osmia cornuta* (gehoornde metselbij) en *Osmia bicornis* (rosse metselbij) zijn bestuivers in de fruitteelt. Het aanbieden van nestkasten en biodiversiteit in de boomgaard kan hun aanwezigheid stimuleren.

Voordelen

Het gebruik van verschillende soorten bestuivers in de boomgaard kan de opbrengst en kwaliteit van het fruit verbeteren.

Toepassingsbox

Thema

Gewasproductie, Fruit in gematigd klimaat, Klimaat

Trefwoorden

Klimaatverandering, bestuivers, hardfruit, steenfruit

Toepassingsmoment

Twee weken voor de bloei

Materialen

Nestkasten, materiaal om cocons te verwijderen en nestkasten schoon te maken, cocons van metselbijen

Meest geschikt in

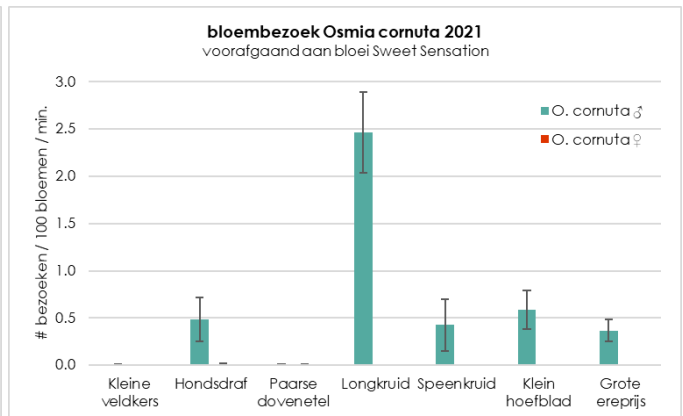
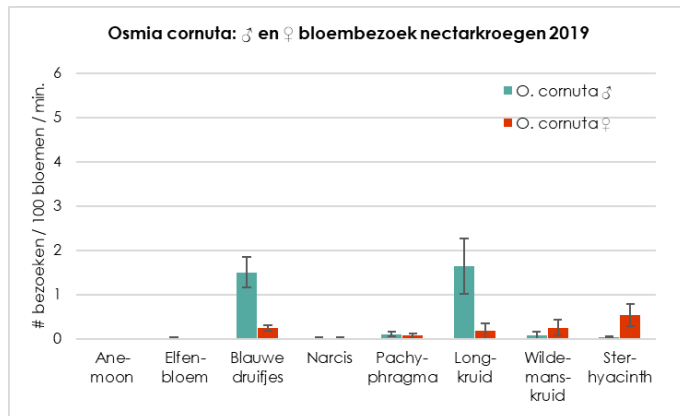
Boomgaarden met een grote biodiversiteit

Praktische aanbevelingen

- Metselbijen vliegen bij lagere temperaturen en in slechtere weersomstandigheden dan honingbijen
- Als u zelf metselbijen hebt, plaats dan twee weken voor de bloei de nestkasten en cocons in de boomgaard.¹
- Zorg voor een boomgaard met bloeiende bomen en struiken, en een- of meerjarige bloemen gedurende het hele seizoen.
- Voor metselbijen zijn vooral vroegbloeiende plantensoorten belangrijk, voor en na de bloeiperiode.
- De mannetjes van metselbijen komen eerder uit dan de vrouwtjes. Zorg voor bloemen in de boomgaard tijdens de vlucht van de mannetjes.
- Vroegbloeiende bomen en struiken zijn: haspelnoot, wilg, gele kornoelje en Prunus
- Vroegbloeiende bollen die aantrekkelijk zijn voor metselbijen zijn blauwe druifjes en sterhyacint.
- Vroege spontaan opgekomen bloemen die vaak door metselbijen worden bezocht zijn paardenbloem, longkruid, speenkruid, hondsdrif, klein hoefblad en grote ereprijs.

Gehoornde metselbij op blauwe druifjes (1). Longkruid (2). Spontaan opgekomen bloemen in de boomgaard: grote ereprijs (3) en hondsdrif (4). Foto 1, 3. G. Brouwer, Delphy. Foto 2, 4. W. Cuijpers, Louis Bolk Instituut.

Onderzoek naar de geschiktheid van bloemen als nectar- en stuifmeelleverancier in het vroege voorjaar (2019 en 2021). Bloembezoek van *Osmia cornuta* werd geregistreerd. In 2019 werden verschillende bollen geplant, favoriet waren blauwe druifjes en sterhyacinth. In 2021 werden bezoeken aan wilde bloesoorten geregistreerd, voorafgaand aan de bloei van Sweet Sensation. Favoriete soorten waren longkruid (*Pulmonaria officinalis*), speenkruid (*Ranunculus ficaria*), hondsdraf (*Glechoma hederacea*), klein hoefblad (*Tussilago farfara*) en grote ereprijs (*Veronica persica*). Paardenbloemen werden niet getest, omdat bekend is dat zij goed door metselbijen worden bezocht. Kleine veldkers (*Cardamine hirsute*) en paarse dovenetel (*Lamium purpureum*) werden niet door metselbijen bezocht. W. Cuijpers, Louis Bolk Instituut.

Meer informatie

Video's

- BIOFRUITNET video: [Mason bees for successful pollination in closed cherry orchards](#) (Engels)
- Delphy: [Uitzetten van metselbijen](#) (Nederlands)
- Delphy: [Oogsten van metselbijen](#) (Nederlands)

Verder lezen

- van Breugel, P. 2019. [Gasten van bijenhôtels](#). EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden & Naturalis Biodiversity Center. pp. 486. 222. (Nederlands)
- Boutry, C. 2022. Praktijksamenvatting [Gebruik van metselbijen voor bestuiving in overdekte boomgaarden](#). BIOFRUITNET
- Brouwer, G., Cuijpers, W. 2022. [Metselbijen inzetten in de fruitteelt](#). pp. 1-79. (Nederlands)
- Brouwer, G. 2021. Bestuivingsmix en biodiversiteit in de boomgaard. (Nederlands)

Weblinks

- Raadpleeg het platform van [Organic Farm Knowledge](#) voor meer praktische aanbevelingen.
- Adolphi, C., Oeser, N. 2022. [Praktijksamenvatting Insectenkasten in biologische boomgaarden: Voorzichtig met kant-en-klare oplossingen!](#) FÖKO. BIOFRUITNET
- 1. Jacquot, M., Parveaud, C.-E. 2022. [Praktijksamenvatting Nestkasten: Boombestuiving verbeteren met wilde bijen](#). GRAB. BIOFRUITNET.

Over deze praktijk samenvatting

Uitgever: Delphy, Agro Business Park 5
6708 PV NE-Wageningen
+31-317491519, <https://delphy.nl>

Auteur: Gerjan Brouwer

Contact: g.brouwer@delphy.nl

Beoordeling: Ambra De Simone (IFOAM Organics Europe), Lauren Dietemann (FiBL).

Permalink: organic-farmknowledge.org/tool/44992

Projectnaam: BIOFRUITNET - Stimulering van innovatie in de biologische fruitproductie door sterkere netwerken

Projectwebsite: <https://biofruitnet.eu>

© 2022

